

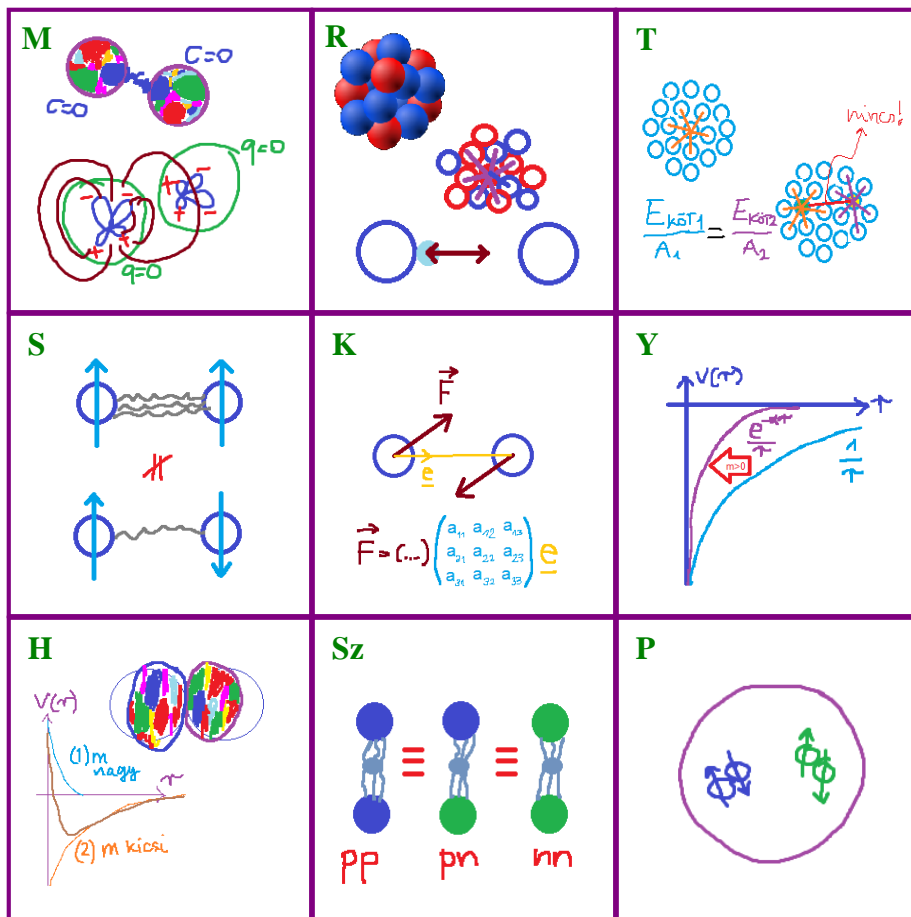
Az atommagot leíró legegyszerűbb modellek

Nukleáris technológia 4. előadás
2022. március 7.

A magerő

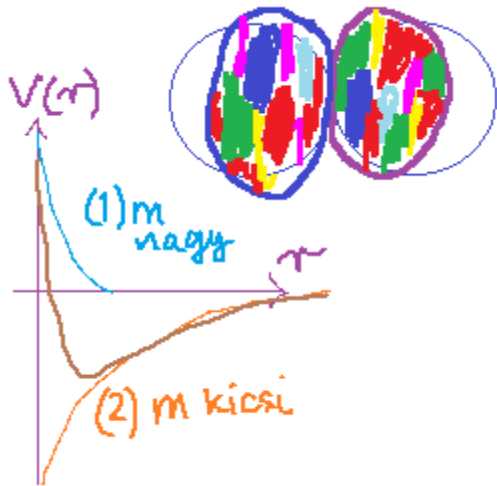
A magerő 9 alaptulajdonságának áttekintése

- Arra a szemléletes modellekre alapozva, amit az előző órán tanultunk

Másodlagos
 Rövid hatótávolságú
 Telített
 Spinfüggő
 Nem mindig centrális
 Yukawa potenciál írja le
 Hard core
 Szimmetria
 Párkölcsonhatás

Rövid távú taszító komponens

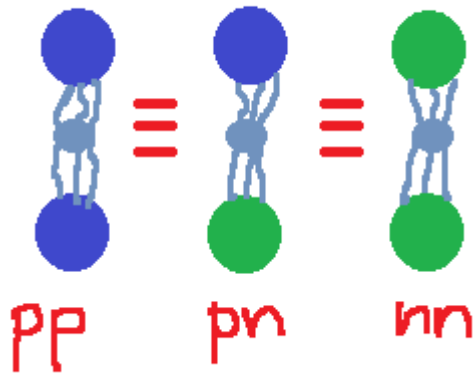

A protonokat és a neutronokat nem lehet egymásba nyomni
Fermionok, egyszerre egy lehet egy helyen

Hard core potenciál

Még egy Yukawa típusú tag, csak ez taszító
És jóval nagyobb a kicserélt részecske
Tömege

Töltésszimmetrikus és töltésfüggetlen

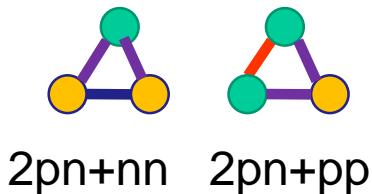

Kötési energia: $E_{köt} = (m - Zm_p - Nm_n)c^2$

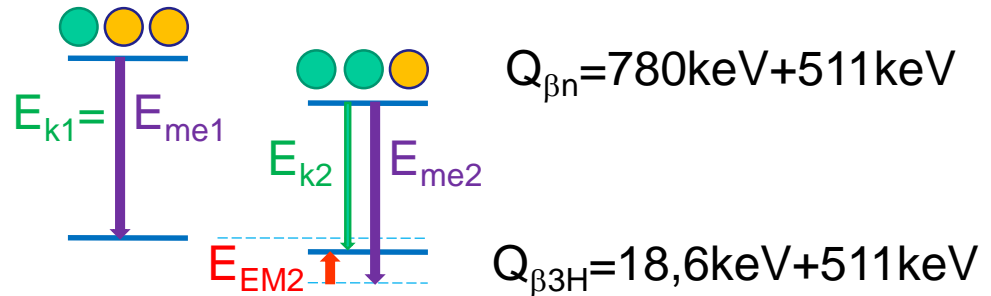
Az atommag kötési energiája két részből áll

$$E_{köt} = E_{EM} + E_{magerő}$$

3. ${}^3\text{H}$ és ${}^3\text{He}$ összehasonlítása
(legegyszerűbb atommagok)

$$E_{nn} = E_{pp}$$

$$E_{k1} - E_{k2} = 780\text{keV} - 18,6\text{keV} = 761,4\text{keV}$$

$$E_{EM2} \approx (3/5)ke^2/R = 0,6 \cdot 1,44\text{MeVfm} / 1,15\text{fm} = 750\text{keV}$$

$$E_{me1} - E_{me2} = E_{k1} - E_{k2} - E_{EM2} = 760\text{keV} - 750\text{keV} \approx 0\text{keV}$$

A magerők szimmetriája

